

[Viggo Starcke.]

deres told eller andre hindringer. Alt dette viser, at den højtærede minister, i det tilfælde han ikke kan opnå den bedste løsning, vil vælge den ringeste løsning i stedet for at vælge den næstbedste løsning, den at frigive Danmarks import i Danmarks interesse og dermed vise det eksempel, som verden trænger til.

Den vigtigste del af den højtærede ministers memorandum er egentlig den allerførste side, og jeg vil gerne have lov at citere, hvad ministeren der siger, nemlig dette:

„Stigningen i importen af ikke-liberaliserede varer har været relativt større end i importen af liberaliserede varer, hvilket bl. a. har givet sig udtryk i, at liberaliseringsprocenten beregnet på 1952-basis kun er 73 pct. (ekskl. tekstilvarer).“

Se, dette viser, at erfaringen bekræfter den liberale teori. Liberaliseringen har altså ikke medført en stigning svarende til det, man fra protektionistisk side havde skræmt befolkningen med. Der har ikke fundet en uhemmet, sanseløs import sted efter liberaliseringens udvidelse, ingen panikindkøb. Handelen har disponeret roligt og fornuftigt, hvilket også var forudsagt fra frisindet side. Hvem skulle have fornøjelse af at importere varer, som kunderne ikke har brug for, som folk ikke trænger til? Hvilken købmand ville finde på at købe varer, som han ikke var sikker på at kunne sælge? Frilisterne har netop fungeret, som de skulle.

Derimod har der fundet en relativt større stigning sted i importen af de varer, der er på bunden liste. Man fremfører fra mange sider stadigvæk hensynet til valutabeholdningerne; de valutamæssige grunde; men efter ministerens oplysninger taler erfaringen altså imod at bevare varerne på bunden importliste. Dollarbeholdningen herhjemme er nu godt 650 mill. kr., hvortil kommer 150 mill. kr. i ikke konvertibel valuta, ialt ca. 800 mill. kr. Gælden til EPU er ca. 400 mill. kr., og den samlede valutareserve er altså ca. 400 mill. kr., det kan svinge op, og det kan svinge ned; men efter den stedfundne liberalisering er Danmarks valutastilling faktisk bedret, og den er bedre, end den har været tidligere år. Dette taler netop til fordel for en videreførelse af handelens frigivelse.

Den højtærede minister mener, at en udvidelse af liberaliseringen kun er mulig, hvis der samtidig skabes muligheder for en tilsvarende forøgelse af Danmarks eksportindtægter; men den højtærede minister har lige i sit eget memorandum henvist til, at stigningen i vareimporten på bunden liste har været større end stigningen i vareimporten for de liberaliserede varers vedkommende. Altså holder dette argument ikke. Det, der sker, er ikke så meget det, at importen stiger i mængde, som at man gør billigere indkøb under frie forhold.

Den højtærede minister mener, at der er forskellige forudsætninger, som må være tilstede, for at Danmark kan udvide sin liberalisering. Han nævner en række af disse forudsætninger, og en af de første er, at der skulle være en indre finansiel stabilitet herhjemme. Da nu restriktionerne, særlig valutarestriktionerne, har en stor del af skylden for, at den indre økonomiske stabilitet har været i uorden, vil det være forkert at vente med at fjerne denne spændetrøje, til de kvælningsanfald, som fremkaldes af spændetrøjen, er forsvundet ved overnaturlige magters indgriben.

Den højtærede minister siger videre i sit memorandum, at en udvidelse af liberaliseringen kun vil kunne gennemføres, hvis der føres en ekspansiv økonomisk politik i Vesteuropa og i Nordamerika. Rent bortset fra at Nordamerika ikke ligger indenfor OEEC-landene, er det ikke rigtigt. En ekspansiv økonomi i andre lande, hvor der øses flere penge ud, hvor der investeres i stedet for at spares op i valutabeholdninger, hvor priserne stiger, hvor lønniveauet går i vejret, kan vel være en fordel for os, når vi skal sælge på disse markeder; men da priserne på de varer, vi til gengæld skal købe og importere, også vil stige, har vi i det lange løb ingen fordel heraf.

I det lange løb hænger import og eksport sammen, og det vil igen sige, at en ekspansiv økonomi i andre lande, der giver os en øget eksport, ikke er nogen forudsætning for, at Danmark kan videreføre sin liberalisering.

Den tredje forudsætning, som den højtærede minister nævnte, var, at der skal finde en formindskelse sted af de hindringer, som andre lande lægger i vejen for vor eksport, og disse hindringer omfatter kvanti-